

Andrzej Roch Bińkowski

KANCELARIA PREZYDENTA RP	
Kancelaria Główna	
WPLYNEŁO	
2024 -11- 20	
Ilość zał.	Symbol jednostki

Radom, 15.11.2024 r.

Kancelaria Prezydenta RP
Biuro Interwencyjnej Pomocy Prawnej i Listów
ul. Wiejska 10
00-902 Warszawa

P E T Y C J A

Uzupełnienie Petycji z dnia 03.10.2024 r.

Art. 6 Ustawy o Komisji narusza zasadę legalizmu, zgodnie z którą organy władzy publicznej działają na podstawie prawa i w granicach prawa (art. 7 Konstytucji RP).

Celem tej zasady jest przeciwdziałanie arbitralności i dowolności działania organów władzy publicznej.

Rzeczywiste zagwarantowanie przestrzegania zasady wynikającej z art. 7 Konstytucji RP wymaga, by osoby, które w ramach sprawowania władzy publicznej podejmowały działania bez podstawy prawnej albo poza granicami prawa, poniosły odpowiedzialność za te działania, zwłaszcza wówczas, gdy działania te dotyczą sfery podstawowych praw jednostki.

Art. 6 wyłączając odpowiedzialność członków Komisji Weryfikacyjnej za działalność wchodzącą w zakres sprawowanej funkcji w tej Komisji prowadzi do tego, że zasada legalizmu staje się pustą deklaracją, pozbawioną materialnej treści, skoro działanie osób wykonujących władzę publiczną poza granicami prawa nie może spotkać się z żadną sankcją ze strony Państwa.

W związku z tym art. 6 Ustawy o Komisji jest niezgodny z art. 7 Konstytucji RP.

Jednocześnie proszę ujawnienie moich danych dotyczących pierwotnie złożonej Petycji

Andrzej Roch Bińkowski

. 6. Przewodniczący oraz członkowie Komisji nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności za swoją działalność wchodzącą w zakres sprawowania funkcji w Komisji.

„Członkowie Komisji nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności za swoją działalność wchodzącą w zakres sprawowania funkcji w Komisji” – stanowi **art. 13 ustawy**. Oznacza to, że osoby powołane w skład komisji będą bezkarne w zakresie obowiązków podejmowanych w ramach prac komisji.

To jest ustawa (powołująca komisję ds. badania rosyjskich wpływów – przyp. Demagog), w której zapisano bezkarność tych, którzy w tej komisji będą zasiadali. Czyli z założenia (...) autorzy tej ustawy wiedzą, że Ci ludzie będą łamać prawo. I w tej ustawie, jeszcze zanim złamią to prawo, chcą gwarantować im bezkarność.

Zgodnie z art. 13 ustawy, powołującej komisję do spraw zbadania rosyjskich wpływów, osoby zasiadające w jej składzie nie będą mogły być pociągnięte do odpowiedzialności w związku ze sprawowaną funkcją.

Na tej podstawie oceniamy wypowiedź jako prawdę.

To szerszy immunitet niż ten, który przysługuje posłom w związku ze sprawowaniem mandatu. W sytuacji naruszenia praw osób trzecich poseł może za zgodą Sejmu zostać pociągnięty do odpowiedzialności karnej lub sądowej.

W przypadku komisji powoływanych na mocy ustawy o sejmowej komisji śledczej – w której mogą zasiadać wyłącznie posłowie – jej członkowie nie są wyposażani w dodatkowy immunitet.

Ustawa zwalnia członków z odpowiedzialności

W skład komisji ma wejść 9 członków w randze sekretarza stanu. Członkiem komisji może być każdy, kto jest polskim obywatelem, ma zdolność do czynności prawnych, nie był skazany prawomocnym wyrokiem, ma wykształcenie wyższe lub dysponuje niezbędną wiedzą w zakresie funkcjonowania organów władzy publicznej.

„Członkowie Komisji nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności za swoją działalność wchodzącą w zakres sprawowania funkcji w Komisji” – stanowi art. 13 ustawy.

Oznacza to, że osoby powołane w skład komisji będą bezkarne w zakresie obowiązków podejmowanych w ramach prac komisji. W uzasadnieniu ustawy nie wymieniono powodów wprowadzenia takiego zwolnienia z odpowiedzialności politycznej i prawnej.

Posłowie mają węższy immunitet

Immunitet przyznany członkom komisji jest szerszy niż ten, który przysługuje posłom. Zgodnie z art. 105 Konstytucji poseł co do zasady nie może zostać pociągnięty do odpowiedzialności za działalność w zakresie sprawowania mandatu.

Jest jednak jeden wyjątek. Poseł może odpowiadać za działania związane z wykonywaniem mandatu, jeśli naruszył dobra osób trzecich. Zgodę na to musi wyrazić Sejm.

Więcej o potencjalnych działaniach na korzyść Federacji Rosyjskiej, których wyjaśnieniem ma zająć się komisja, pisaliśmy w innej analizie.

Podobny immunitet przysługiwał członkom komisji weryfikacyjnej

To nie jedyny przypadek, gdy członkom specjalnej komisji powołanej przez Sejm przyznano immunitet.

W 2017 roku na mocy ustawy powołana została komisja weryfikacyjna, czyli komisja do spraw reprivatyzacji warszawskich nieruchomości. Zarówno przewodniczącemu, jak i członkom komisji przysługiwało zwolnienie z odpowiedzialności, a jak czytamy w art. 6:

„Przewodniczący oraz członkowie Komisji nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności za swoją działalność wchodzącą w zakres sprawowania funkcji w Komisji”.

Powyższe komisje różnią się od komisji śledczych powoływanych przez Sejm na mocy ustawy z dnia 21 stycznia 1999 roku. Komisja ta nie może karać polityków (i innych osób), jednakże może wystąpić z wnioskiem o postawienie najważniejszych osób w państwie przed Trybunałem Stanu. W ustawie nie znajdziemy też zapisu o specjalnym immunitecie przysługującym członkom komisji powołanej w tym trybie,

w przeciwieństwie do komisji do spraw rosyjskich wpływów. Członkiem komisji śledczej są bowiem posłowie, którym przysługuje immunitet przyznany przez konstytucję.

RPO

Wyłączenie odpowiedzialności członków Komisji

Zastrzeżenia dotyczą także przepisu, że przewodniczący oraz członkowie Komisji nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności za swoją działalność wchodzącą w zakres sprawowania funkcji w Komisji. Narusza to zasadę legalizmu, zgodnie z którą organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa (art. 7 Konstytucji RP). Celem tej zasady jest przeciwdziałanie arbitralności i dowolności działania organów władzy publicznej. Rzeczywiste zagwarantowanie jej przestrzegania wymaga, aby osoby, które w ramach sprawowania władzy publicznej podejmowały działania bez podstawy prawnej albo poza granicami prawa, poniosły odpowiedzialność. Nie wyklucza to też odpowiedzialności prawnokarnej oraz odszkodowawczej, zwłaszcza wówczas, gdy działania te dotyczą sfery podstawowych praw jednostki.

Wyłączenie odpowiedzialności członków Komisji prowadzi do tego, że zasada legalizmu staje się pustą deklaracją, pozbawioną materialnej treści, skoro działanie osób wykonujących władzę publiczną poza granicami prawa nie może spotkać się z żadną sankcją ze strony państwa. Dlatego art. 13 projektowanej ustawy jest niezgodny z art. 7 Konstytucji RP.

Zastrzeżenia dotyczą także art. 13 projektowanej ustawy, stanowiącego, że przewodniczący oraz członkowie Komisji nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności za swoją działalność wchodzącą w zakres sprawowania funkcji w Komisji. Art. 13 narusza zasadę legalizmu, zgodnie z którą organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa (art. 7 Konstytucji RP). Celem tej zasady jest przeciwdziałanie arbitralności i dowolności działania organów władzy publicznej. Rzeczywiste zagwarantowanie przestrzegania zasady wynikającej z art. 7 Konstytucji RP wymaga, aby osoby, które w ramach sprawowania władzy publicznej podejmowały działania bez podstawy prawnej albo poza granicami prawa, poniosły odpowiedzialność za te działania, nie wykluczając odpowiedzialności prawnokarnej - 11 - oraz odpowiedzialności odszkodowawczej, zwłaszcza wówczas, gdy działania te dotyczą sfery podstawowych praw jednostki. Art. 13 projektu wyłącza odpowiedzialność członków Komisji za działalność wchodzącą w zakres sprawowania funkcji w tej Komisji prowadzi do tego, że zasada legalizmu staje się pustą deklaracją, pozbawioną materialnej treści, skoro działanie osób wykonujących władzę publiczną poza granicami prawa nie może spotkać się z żadną sankcją ze strony państwa. W związku z tym art. 13 projektowanej ustawy jest niezgodny z art. 7 Konstytucji RP. Powyższe uwagi przekazuję

- *Wente* -

stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.) z prośbą o ich wykorzystanie w toku dalszej pracy nad projektem ustawy o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2022 (druk sejmowy nr 2838).